

Memorandum Seniorenraad – Gemeenteraadsverkiezingen 2024

Voorwoord

Volgens de stadsmonitor genomen in 2023 telde onze gemeente 7041 inwoners waarvan 1606 personen boven de 65+ , dit is ongeveer 22,8% of iets meer dan 1/5 van onze inwoners.

Op de algemene vergadering van de seniorenraad d.d. 01/03/23, werd een akkoord gegeven om een memorandum uit te werken naar aanleiding van de lokale verkiezingen in 2024.

Gelet op de stijgende cijfers van de vergrijzing van de bevolking in Sint-Laureins vraagt de Seniorenraad de nodige aandacht te besteden aan de pijnpunten die onze senioren aangeven.

Om zicht te krijgen op hun noden werd een eenvoudige vragenlijst uitgewerkt op de seniorenraad van 01/03/2023. De leden van de seniorenraad namen deze vragenlijst mee naar de leden van de verenigingen die zij vertegenwoordigen. Wij ontvingen 147 ingevulde vragenlijsten terug. Aan de hand van zes thema's werden de noden van de senioren uitgewerkt.

Uit de bevraging kwamen een aantal knelpunten aan bod. Deze knelpunten hebben we besproken en willen we nu beklemtonen door ze in het memorandum weer te geven. Wij vragen dan ook hier de nodige aandacht aan te geven door de leden van de gemeenteraad bij de opmaak van hun programma voor de volgende gemeenteraadverkiezingen

Mobiliteit:

Uit de vragenlijst komt hoofdzakelijk aan bod dat er te weinig openbaar vervoer is. De meeste senioren maken gebruik van hun eigen vervoer.

De seniorenraad haalt volgende acties aan in dit kader:

Zorg dat de **openbare ruimte goed toegankelijk** en obstakelvrij is. Zorg er voor dat er voldoende **parkeermogelijkheden** zijn aan de openbare gebouwen en dat de parkeerplaatsen ruim genoeg zijn voor minder mobiele (vb minder mobiele parkeerplaats aan De Meet is te smal om een rolstoelgebruiker makkelijk te laten in- en uitstappen)

Garandeer de bereikbaarheid van belangrijke locaties voor ouderen. Maak hiertoe werk van een **betaalbaar en aangepast vervoer**. Voorzie voldoende passende opties van vervoer op maat (de Minder Mobiele Centrale is een goed initiatief, taxicheque eenvoudiger maken,..)

Zet in op **lokale initiatieven rond (veilig) elektrisch fietsen**. Zorg dat er voldoende oplaadpunten aanwezig zijn in de gemeente waar de fiets kan worden opgeladen

Veiligheid:

Algemeen kwam in de vragenlijst naar voor dat de voetpaden en fietspaden beter kunnen. Veiligheid in en om de woning wordt als goed ervaren. De senioren voelen zich veilig in hun eigen omgeving.

De seniorenraad haalt volgende acties aan in dit kader:

Belangrijke **aandachtspunten** voor ouderen zijn voldoende rustplekken, veilige wandel- en fietspaden, veilige oversteekplaatsen, voldoende verlichting, voldoende openbare toegankelijke toiletten.

Dienstverlening

Uit de vragenlijsten komt naar voor dat er te weinig bankautomaten zijn in de gemeente. Ook het lage aantal buurtwinkels, bakkers, slaggers wordt als negatief ervaren.

De seniorenraad haalt volgende acties aan in dit kader:

We ijveren voor een **bankautomaat** in elke deelgemeente.

Er is een Minder Mobiele Centrale (**MMC**) ter beschikking van onze inwoners die minder mobiel zijn. Dit kan een oplossing zijn voor senioren die zich moeilijk kunnen verplaatsen om boodschappen te doen. Gezien de lokale buurtwinkels verdwijnen kunnen zij hier ook op beroep doen om op die manier in grotere warenhuizen hun boodschappen te kunnen doen. Folders ter beschikking stellen, etc om deze dienst bekender te maken onder de senioren.

informatiekanalen ter beschikking stellen **waar ouderen zich kunnen informeren over sociale en culturele activiteiten**

Eenzaamheid

De vragenlijst werd hoofdzakelijk afgenomen bij de leden van een vereniging (OKRA, Ferm, Samana) hierdoor krijgen wij een minder betrouwbaar antwoord op deze vraag. De meeste senioren geven namelijk aan dat ze niet eenzaam zijn.

Voor veel senioren is het opbouwen van nieuwe sociale relaties op oudere leeftijd een uitdaging. Nochtans heeft een sterk sociaal netwerk een belangrijke preventiefunctie, niet in het minst wat het voorkomen van eenzaamheidsgevoelens betreft.

De seniorenraad haalt volgende acties aan in dit kader:

Om contact te blijven houden met de senioren is het aangewezen dat een maatschappelijk werker op regelmatige basis een **bezoek aan huis** kan afleggen of ouderen telefonisch contacteert. De maatschappelijk werker kan de noden in kaart brengen om dan gericht te kunnen handelen. Het is belangrijk dat er **concrete acties worden genomen in het kader van eenzaamheid** bij ouderen: Goedemorgen telefoon, 80 + opbellen of een huisbezoek brengen indien gewenst.

Mensen met **dementie, met fysieke zorgbehoefte of beperkingen** krijgen kansen om te **blijven deelnemen** aan het leven in de gemeente. Het oprichten van een dagcentrum is in dit kader een goed initiatief

Initiatieven nemen waarbij ouderen andere inwoners van de gemeente kunnen **ontmoeten**

Bij het bereiken van de pensioenleeftijd is het belangrijk dat er wordt stil gestaan bij het informeren van Senioren wat ze kunnen doen na het pensioen. (vb. vrijwilligerswerk bij het WZC of ander vrijwilligerswerk, betaald werk, zelfstandige activiteit, etc).

Digitalisering

Uit de vragenlijst komt naar voor dat er veel mensen open staan om meer bij te leren om hun gsm / computer / tablet te gebruiken. Anderen geven aan dat ze zich hier te oud voor voelen of net geen smartphone, computer hebben. De digitalisering van diverse dienstverleningen dient de nodige aandacht te krijgen. Vanuit het gemeentebestuur werden er al verschillende initiatieven genomen om digitalisering toegankelijker te maken. Zo is er een gratis Wifi op verschillende openbare plaatsen (Bib, Antonia Van Damme plein, Stee, De Meet, etc). Inschrijvingen voor activiteiten georganiseerd door de gemeente kunnen online maar er is steeds een mogelijkheid om zich in te schrijven via een medewerker van de gemeente.

Daarom werkt de seniorenraad volgende actiepunten uit:

De gemeente **begeleidt ouderen** in het leren omgaan met nieuwe (digitale **communicatiemiddelen** Er wordt moeite gedaan om ook kwetsbare ouderen te bereiken (vb. laaggeschoold, anderstalig, psychische kwetsbaarheid of mindermobielen)

Ouderen kunnen gebruik maken van **computers in openbare gebouwen** zoals de bibliotheek of het gemeentehuis.

Breng **de noden van ouderen op het vlak van digitale inclusie in kaart**. Schenk ook voldoende aandacht aan de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van de lokale digitale toepassingen.

Zorg dat **ouderen gratis gebruik kunnen maken van een digitaal toestel** en een internetverbinding in een openbare computerruimte. Het is ook handig als je er documenten kan printen en je elektronische identiteitskaart in kan lezen.

De mogelijkheid bieden om digitaal bij te leren: Dit kan individueel met een digi-buddy of begeleider, of via laagdrempelige initiatieven van verenigingen of bibliotheken.

Gezondheid en zorg

Uit onze bevraging komt aan bod dat de senioren weten waar ze terecht kunnen inzake gezondheid en zorg.

De seniorenraad haalt volgende acties aan in dit kader:

Zorg dat elke **mantelzorger toegang heeft tot de nodige informatie**, kwalitatieve en betaalbare ondersteuning en garandeer een voldoende groot aanbod van gezinszorg en respijtzorg (neemt tijdelijk de zorg over van mantelzorger) zodat mantelzorgers van alle leeftijden zich erkend en ondersteund voelen. Ga in dialoog met mantelzorgers en professionals en vraag als lokaal bestuur waar je het verschil kunt maken. **Mantelzorgers** worden door de gemeente **ondersteund** in het uitvoeren van hun taken

(vb. begeleiding, vorming, financiële steun)

Bewoners van woonzorgcentra, dagverzorgingscentra en alternatieve woonvormen worden **betrokken** bij het leven in de gemeente.

Elke oudere moet kunnen rekenen op **een toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief hoogstaand zorgaanbod**. Een sterk georganiseerd zorgaanbod, zowel op het vlak van ondersteuning thuis als in een residentiële setting, blijft daarvoor een belangrijk fundament.

De gemeente stimuleert **woningaanpassingen en renovaties** voor ouderen. Het ruimtelijk beleid van de gemeente laat aangepaste en kwaliteitsvolle **woonmogelijkheden toe** voor ouderen die gemeenschappelijk willen wonen (vb. groepswonen, kangoeroewonen)

Signalen **van psychisch onwelzijn** bij ouderen dienen snel te worden opgepikt. Laagdrempelige doorverwijs- en aanspreekpunten ontbreken. In dialoog gaan met ouderen en professionele zorgverleners om hier een aanbod in te kunnen creëren is een uitdaging.

Ouderenmis(be)handeling is vandaag nog te veel een verborgen probleem. Vaak wordt het verzwegen door de oudere zelf en niet opgemerkt of herkend door de omgeving. De aanpak vraagt lokaal een sterke intersectorale samenwerking. Neem daar als lokaal bestuur een trekkersrol in op.

In een **dementievriendelijke omgeving** krijgen personen met dementie en hun mantelzorgers volop kansen om te blijven participeren. Treed in dialoog om hun ervaringen te horen, participatiekansen op maat te creëren en een zorgaanbod uit te bouwen dat optimaal inspeelt op hun uiteenlopende noden en verwachtingen.

Besluit

De Gemeenteraadsverkiezingen wordt door het overgrote gedeelte van de bevolking als de meest belangrijke beschouwd. Burgemeester, schepenen en gemeenteraadsleden staan immers veel dichter bij de lokale inwoners van de gemeente. Zij voelen de dagelijkse bezorgheden aan van de inwoners van Sint-Laureins en kunnen daar hun beleid naar richten.

De punten aangehaald in ons memorandum kunnen hierbij een eerste aanzet zijn.

Ouderen vormen, hoewel sterk vertegenwoordigd, geen afzonderlijke groep binnen onze gemeenschap. In tegendeel, zij maken er ten volle deel van uit. De in dit memorandum besproken onderwerpen zijn in vele gevallen niet enkel van toepassing op onze ouderen, maar in grote mate toepasbaar op de ganse bevolking.

Graag zien wij, als Seniorenraad, een aanzienlijk aantal van de besproken onderwerpen opgenomen in de verkiezingsprogramma's van de verschillende politieke partijen om daarna deel uit te maken van het beleidsplan voor de komende bestuursperiode. De seniorenraad kan tijdens de volgende legislatuur steeds een ondersteunende en adviserende rol spelen.

Wij danken jullie hiervoor alvast van harte.

De seniorenraad.